

Нүч-көлсчнрт культури бäädл тэтглгэнд оньган öгхмн

Мана советск олна бäädл-джиргълнь улм-улм ясрад, öдр ирвäs оньгдарад йовна. Күч-көлсч улсин культури бäälгьнä тöрмүд тууг дахи-байсад, тасрха угагьар öсдждж бäänä.

Урд цагт, нам эки советск йосн шин делгрджäh кемд болв-чигн, мана öргн теегär хальмг күн зун уньта, зургьан термтä ишкä геран теманä нургьнд теньсн, малин идгär нуугьад, буугьад йовдг билä. Тер цаг ода болхла тууль болдж медгднä. Дöчн джил советин йосн делгрсн учрар, коммунистическ партин чик гардврт эдл-аху, эрдм герлän öргджүлäd, делкän тууджд орсн дембрлтä баатр орн-нутг бат-байн джиргьлтä болв.

Мана тосхлтин, мал-гер öсгьнä күцänьгьу дахдж, күч-көлсчнрин бäädл-джиргьл ясруллгьнд күчтä сән динлврмүд кегдв. Тер дотр күч-көлсч улсин эрдм-медрл öбдлäd, бääh бäädл-джиргьл цухлт угагьар öсäd-öргджäd йовсна ашар, тедниг сäänär, сергмджтägьär бäälгь тэтглгьн улм-улм гүүлнä.

Урд цагт селän, хотн болгьнд эрдм-герлин очн болдж клуб, күүкд улс дотр улан гер гаргьджд тэтглгьн эрки тöрмүд болад сангдг бääсн болхла, ода тер хамг хуучладад шин джиргьлд, шин техническ öслтлä, шин нärн некврмүд тавгднä. Нам йосндан авад ухалхла, агьу ик үүлдвртä советин баатр оln äмтн öдр бүрин үзмджтä көдлмшиннь хöби улу сäänär, сергмджтägьär, культури кевär амрхдан дурта, тер седклинь тэтгх—мана даргго күцäh төр.

Мана таньгьч—торгьн нооста хöд öсгьнä таньгьч. Талданар келхлä торгьн, шеемг, бастон, шевиот хувцд келгьнä эки булгнь.

Тер уулдврт йовх хöбчнриг культури кевär бäälгьх, тедниг äлк-нег кергтä хамгарнь тэтгх, кино авч-оч үзүлдж öгх, дегтр-газет отартнь күргджд öгх, радио тавх—эн тоот йовдлд, түрүн болдж партийн, комсомольск организац таслго хурц оньган öгцäh зöвтä. Эн джил онц йилгьätä джил. Мана Хальмг таньгьчд эврä газр талан оln öрк-булнр ирцхäv, ирдж-чигн бääцхänä. Эдн урднь бääсн газртан советск культури джиргьлär бäägьад, советин орна оln-кели улсла хамдан тосхлтин, эдл-аху öсгьнä äлк-нег

тöрмүдт түрүн нуурт шундж көдлдж йовсн улс. Эврä газртан ирäd эдн туунäсн үлүгьär шундж көдлäd, ахр цагин дотр-зуур таньгьчан түрүн нуурт гаргьхар седäd ирдж йовцхана. Эдниг культури тöрär тэтглгьн—эндр öдрин дääch төр болджана.

Района парторганизац эн тöрт эндр öдр мел лавта сäänär, шамдгьа дääch кевär уулдджähцхänä гидж келдж болшго. Тер ирдж йовх улсин бийсиннь заагт культури көдлмшиг күчтä сäänär оln дотран делгрүлдж чадх улс дала йовцхана. Тедниг чикär эдлдж, эврä бийсиннь эврä джиргьлän ясруллгьнд асгьлгьиг дора газра партийн, комсомольск, эдл-ахун болн профсоюзн гардачнр, совхозмүдин директормүд, колхозмүдин ахлачнрин зärmнь йостагьар тэтгдчж чаджд бääцхähш. Тер йовдлиг цааранднь тесджд болшго.

Тосхлтин керг öдгä эндрин эрки төр болв; бääh гермүд бärлгьär балгьсна партийн, совхоз-колхозин парторганизацсин келжд йовх көдлмшчинрлгдх зöвтä. Тер тосхлтд йовх көдлмшчнриг культури халхар керглгч тоотар тэтгх кергтä. Нег улу эн төр таньгьчин толгьалгч организацсин öргн дор бääh Элст балгьсна тосхлтд татугьар кегдджänä. Эн тöрт комсомол дääch вилчän үзүлх зöвтä. Комсомолин таньгьчин комитет балгьсна комитет болн райодин комитетс эньгин оln күч-көлсчнриг культури тöрär тэтглгьнд шунмгьа кевär орлцх эрки ах, гол төрнь. Багь наста тосхачнриг, комсомольцнран беллдж, балгьсна культури герин көдлмшиг чаньгьаджд, эн багьчуд килмдж уга бäägьад, киидän солү-буру йовдл гаргьхинь öбкрдж, комсомол онц оньган öгхнь эрк уга керглгджд бäänä.

Тärä, ургьц хуралгьна күндтä берк төр эклдж оркв. Эн тöрин күцänьгьу культури тэтглт öглгьнäs бүрдх мөн. Кеер бääh станмүдт дегтр-газетмүд цаг деернь күргджд öгх, кино-радио, нär-наад гаргьджд öгх, культури äлк-нег тоотарнь тэтгх тöриг, дора бääh парторганизац бат гардвртан авцхахмн, тер кергиг öдр бүр тоолад, шуугьад, хäläгьад бäähмн.

Советин күч-көлсч олиг соннь сән, нärн гүн кевär культури халхарн тэтгхмн.